

19 APR 2012

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Justisdepartementet

Tidl. ref.
201000188

Vår ref.
2008/02791-26/FD I 4/MBY

Dato
16 APR 2012

FRAMLEGG TIL POLITIREGISTERFORSKRIFTEN - HØRING

Det vises til oversendelse av høring om forslag til politiregisterforskrift. I henhold til avtale med dere v/Kathrine Ekeberg 30. mars ble det gitt frist til 13. april i forhold til innspill. Samtidig ble det fra vår side bekreftet pr epost at vi ikke hadde merknader til pkt. 8 – «Forslag til endringer i politiregisterloven». I det følgende gjøres det rede for våre merknader og innspill til høringen.

Innledningsvis vil det orienteres om at vi ikke har merknader til del 4 (informasjonsplikt, innsyn, retting, sperring og sletting), del 7 (nærmere om behandling av opplysninger i straffesaker) og del 10 (meldeplikt, tilsyn og personvernrådigerordning).

Vedrørende del 3 – tilgang, utlevering og taushetsplikt

Forslagets § 9-6

Vi har tidligere meldt tilbake at det var ønskelig at Etterretningstjenesten ble nevnt i oppstillingen under § 9-6, 1. ledd, jf vårt brev av 3. desember 2010. Vi er takknemlige for at det er imøtekommet. Imidlertid vil vi foreslå en noe annen ordlyd som henger bedre sammen med hva som fremkommer av etterretningsloven selv. Vi foreslås derfor at § 9-6, 1. ledd nr. 6 endres til følgende: «*etterretningstjenesten for å fremme tjenestens oppgaver etter lov om Etterretningstjenesten*».

Selv om vi er klar over at oppstillingen ikke er uttømmende, vil det likevel anmodes om visse tilføyelser. Bakgrunn for dette er vår oppfatning at deres tidligere gitte signaler om at hensikten med § 9-6 er at den skal nevne organer som politiet allerede i dag hyppig utleverer opplysninger til.

Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) anmoder i dag årlig om utlevering fra politiets registre på ca 40 000 personer. På bakgrunn av dette store omfang synes det naturlig at utlevering til NSM, for formålet personkontroll, spesielt nevnes i opplistingen. Det vises også til møte mellom NSM og JD v/Sylvia Peters og Grete Søreide Lauridsen 22. mars. Vi anmoder derfor om følgende tilføyelse i § 9-6, 1. ledd: «*Nasjonal sikkerhetsmyndighet og klareringsmyndighetene til formål personkontroll*».

På samme vis vil vi også anmode om at Militærpolitiet og Vernepliktsverket tas med i opplistingen. I mange saker innenfor deres saksfelt har de behov for opplysninger fra ulike politiregistre. Vi forslår derfor at følgende inntas som ny § 9-6, 1. ledd: «*militærpolitiet for ivaretagelse av oppgaver etter lov om politimyndighet i det militære forsvar med forskrift*» og «*Vernepliktsverket til bruk for utskrivning, rulleføring og innkalling til tjeneste i Forsvaret*».

Forslagets § 10-10 og nødvendige justeringer i annet regelverk

Kapittel 10 regulerer utleveringsplikt etter eget tiltak. Forslagets § 10-10 viderefører påtaleinstruksen § 5-7, men tredje ledd tas ut og videreføres som en utleveringsplikt dog med den justering at plikten først oppstår på anmodning. Nevnte tredje ledd foreslås videreført i vernepliktsforskriften i en ny § 23-4 (se nærmere om dette på side 4).

Det er også nødvendig å videreføre påtaleinstruksen § 5-8. Denne lyder i dag som følger:

«§ 5-8. Politiets plikt til på anmodning å gi militære myndigheter opplysninger om strafferettslige forføyninger mot militærpersoner

På henvendelse fra militær myndighet skal politiet gi opplysning om hvorvidt en som tilhører rikets krigsmakt eller som er i sivil tjeneste i forsvaret, er gitt påtaleunndlatelse etter straffeprosessloven § 69 første ledd eller er ilagt bot eller fengselsstraff eller gitt domsutsettelse. Slik opplysning skal dog bare gis dersom den kan ha betydning for avgjørelsen av om det skal reageres mot vedkommende med disiplinær refselse eller påtale eller hvor det ellers er av særlig viktighet for de militære myndigheter å få opplysning om dette på grunn av den tjeneste som han utfører eller som man overveier å pålegge ham.

Til bruk som nevnt i § 5-7 tredje ledd skal politiet på henvendelse gi vedkommende vernepliktsforvaltning opplysning om fengselsstraff som en som ennå ikke er utskrevet, er idømt før 1. januar i det år vedkommende fyller 18 år. Dessuten skal på forespørsel vedkommende vernepliktsforvaltning gis opplysning om påtaleunndlatelse etter straffeprosessloven § 69 første ledd eller bøter som er ilagt en som ennå ikke er utskrevet.»

Som en konsekvens av politiregisterforskriften oppheves strafferegisterforskriften. Der er det bestemmelser som det er viktig å videreføre, jf strafferegisterforskriften § 6b og 9a. Disse lyder som følger:

«§ 6b. Til bruk for utskrivning, rulleføring og innkalling, og ved behandling av fritakssak etter lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner (militærnekte-loven), kan militære myndigheter fremme begjæring til Strafferegisteret om uttømmende opplysninger om personer som tilhører rikets krigsmakt og om personer som ennå ikke er utskrevet. Ved behandling av fritakssak etter militærnekte-loven kan slik begjæring også fremsettes av siviltjenesteadministrasjonene.

Det kan også fremsettes begjæring om opplysninger om personer som tilhører rikets krigsmakt eller som er i sivil tjeneste i Forsvaret, dersom opplysningene kan ha betydning for avgjørelsen av om det skal reageres mot vedkommende ved disiplinær refselse eller påtale eller hvor det ellers er av særlig viktighet for de militære myndigheter å få slike opplysninger på grunn av den tjeneste vedkommende utfører eller som man overveier å pålegge vedkommende.»

«§ 9a. Til bruk som nevnt i § 6 b kan militære myndigheter fremme begjæring til politiet om uttømmende opplysninger fra bøteregisteret. Ved behandling av fritakssak etter militærnekte-loven kan slik begjæring også fremsettes av siviltjenesteadministrasjonene.»

Når man ser på disse reglene i påtaleinstruksen § 5-8 og strafferegisterforskriften § 6a og 9b samlet, fremstår de i stor grad å dekke de samme forhold, men at de er noe ulikt formulert og bygd opp. Dette har nok sin årsak i at de pr i dag finnes i ulikt regelverk. Imidlertid er det nå ønskelig å samle dette i henholdsvis forsvarspersonelloven og vernepliktsforskriften. Språkmessig fremstår det som noe uryddig å direkte videreføre disse uten en ordlydsrevisjon. Samtidig så har man ikke til hensikt at realiteten endres. Således er det slik at man tenker at påtaleinstruksen § 5-8 første ledd videreføres i forsvarspersonelloven, mens andre ledd videreføres i vernepliktsforskriften og at det foretas en inkorporering av strafferegisterforskriften § 6a og 9b i dette.

Vårt forslag er at det innføres en ny bestemmelse i forsvarspersonelloven § 10a med følgende ordlyd:

«§ 10a Opplysninger fra politiet

Etter anmodning fra militære myndigheter skal politiet gi uttømmende opplysninger fra politiets registre om militært og sivilt personell i Forsvaret, dersom opplysningene kan ha betydning for avgjørelsen om det skal reageres mot vedkommende ved tjenestemessig reaksjon/disiplinær refselse eller påtale eller hvor det ellers er av særlig viktighet for de militære myndigheter å få slike opplysninger på grunn av den tjeneste vedkommende utfører eller som man overveier å pålegge vedkommende.»

Som dere vil se er det foretatt en liten justering ved at «tjenestemssig reaksjon» er lagt til i sammenheng med «disiplinær refselse». Årsaken til dette er at det tidligere i setningen vises til at bestemmelsen omfatter både militære og sivile, men det er imidlertid slik at disiplinær refs er noe som kun kan illegges overfor militære. Ved denne justeringen henger bestemmelsen bedre sammen. Av redaksjonelle hensyn er «tilhører rikets krigsmakt eller som er i sivil tjeneste i forsvaret» erstattet med «militære og sivile personer i forsvaret».

Videre innføres det en ny § 23-4 i vernepliktsforskriften, hensyntatt også tidligere nevnte flytting av § 5-7 tredje ledd i påtaleinstruksen (se side 2), med følgende ordlyd:

«Politiet plikter av eget tiltak å gi meldinger til Vernepliktsverket eller militære avdelinger for forhold omhandlet i politiregisterloven § 10-10 og § 10-11.

Til bruk for utskrivning, rulleføring og innkalling til tjeneste i forsvaret, og ved behandling av fritakssak etter lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner (militærnekte-loven), skal politiet på anmodning gi Vernepliktsverket uttømmende opplysninger fra politiets registre om personer som tilhører forsvaret og om personer som ennå ikke er utskrevet. Ved behandling av fritakssak etter militærnekte-loven kan slik begjæring også fremsettes av siviltjenesten. Det skal her også gis opplysninger om uoppgjorte straffesaker/verserende saker».

Etter vår vurdering vil dette sikre en oversiktlig videreføring av regelverket som blir satt ut av kraft/endret ved innføringen av politiregisterforskriften. Vi ber om at dere også vurderer dette slik at vi forsikrer oss om at videreføring finner sted. Om mulig er det ønskelig at disse endringene skjer samtidig med iverksettelsen av politiregisterloven og politiregisterforskriften. Vi ber om å bli kontaktet om dere har kommentarer til disse nevnte forhold.

Forslagets § 10-11

I tilknytning til § 10-11 fremmet vi ved vårt brev av 3. desember 2010 en justering av ordlyden i bestemmelsen. I samtalen med dere 30. april ble det orientert om at disse var akseptable for JD, men at de ved en inkurie ikke hadde kommet med. Det vil i tillegg bemerkes at bestemmelsen må gjøres kjønnsnøytral i andre setning.

Vedrørende del 11 – politiets registre

Det registreres for øvrig at det synes å være en del endringer av de ulike registrenes navn. Dette er særlig av relevans i forhold til sikkerhetsloven og tilhørende personellsikkerhetsforskrift.

Etter sikkerhetslovens § 19, andre ledd, følger det at person som i sitt arbeid skal gis tilgang til skjermingsverdig informasjon gradert KONFIDENSIELT eller høyere på forhånd skal være sikkerhetsklarert. En sikkerhetsklarering gis basert på en vurdering av vedkommende sin pålitelighet, lojalitet og sunne dømmekraft i forhold til å behandle

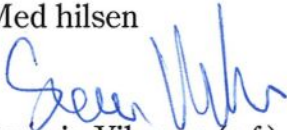
skjermingsverdig informasjon, jf lovens § 21. Som grunnlag for denne vurderingen skal det etter sikkerhetslovens § 20 gjennomføres en personkontroll. Denne kontrollen omfatter «avlesing av relevante offentlige registre». Hvilke registre som er kilde for personkontrollen er utfyllende regulert i personellsikkerhetsforskriftens § 3-4, første ledd. Politiets ulike registre er en meget sentral kilde i denne sammenheng både i vårt nasjonale regelverk, men også for å ivareta internasjonale forpliktelser ved klarering for tilgang til for eksempel NATO sikkerhetsgradert informasjon. Det er av stor betydning at de relevante politiregistrene videreføres som kilde for personkontrollen også etter ikrafttredelsen av ny politiregisterlov og forskrift. Vi ser ikke at det er nødvendig med noen endring i sikkerhetsloven, men at personellsikkerhetsforskriften § 3-4 må justeres. Vi foreslår derfor følgende, hvor det i kursiv er justeringene:

NSM kan for personkontroll kreve å få utlevert opplysninger fra:

1. *Reaksjonsregisteret*
2. *Elektronisk straffesaksjournal*
3. *Kriminalitetsetterretningsregisteret*
4. *Grensekontrollregisteret*
5. *Utlendingssystemet*
6. Register ved Politiets sikkerhetstjeneste
7. Det sentrale folkeregister (DSF)
8. Register ved Skattedirektoratet
9. Register ved Statens innkrevingsentral
10. Register ved Utlendingsdirektoratet
11. NSMs egne registre
12. Private kredittopplysningsregistre
13. Tilsvarende registre i fremmede stater

Vi vil anmode om at disse justeringer i personellsikkerhetsforskriften trer i kraft samtidig med politiregisterforskriften slik at man ikke risikerer et vakum. Vi håper også dette er mulig for endringene/justeringene i forsvarspersonelloven og vernepliktsforskriften. For øvrig står vi til disposisjon for nødvendig samarbeid og koordinering.

Med hilsen

Severin Vikanes (e.f.)
avdelingsdirektør

Magnus Bydal
seniorrådgiver

Kopi: FD II